

Resolutions of the Council of Policy of Cape of Good Hope

Cape Town Archives Repository, South Africa

Reference code: C. 11, pp. 45–50.

Vrijdagh desen 23en Julij 1677.

Presentibus omnibus gestenckt met het nieuw geeligeert opperhoofd van Mauritius Sr. Isaacqus Johs. Lamotius.

Gemerckt de hoecker de Boode al ruijmen tijt zeijlvaardigh gelegen, tot dato door de contrarie wint niet heeft kunnen na desier dese rhede verlaten en sijne gedestineerde reijse vervorderen, soo blijven evenwel andermael (invoeogen 't opperhoofd van Mauritius Sr. Isaacq Lamotius verclaert van 't nodige versien te wesen) wegens dien hoeckers vertrecq conform onse jongste resolutie persisteren onder hoope met de eerste bequame wint in Godes name mach onder zeijl geraken en de reijse spoedigh en behouden voltrecken, sijnde reets de papieren aan sijn E. en den Hr.Commandeur Hugo gehorende als de memorije van voors. Lamotius in volle vergaderingh gelesen en geresumeert (en wes alle noodige pointen ten meesten dienste van onse Hrn.Maijores en ingevolge van haer Edl. respective ordres daer in vervath stonden) [1] aan gedachte opperhoofd overgetransporteert om bij verschijninge aldaer haer Eds wedersijts sich daarvan te kunnen dienen, *werdende* [2] mede verstaan meergem. n.opperhoofd in zee comende op haer onderhebbende bodemtje den rangh boven den schipper Cornelis Wobma te sullen hebben. [3] Verders door de diaconij *en besorgers der arme* [4] deser residentie in Rade overgetransporteert sijnde seeker request van den vrijman Bartolomeus Borms en sijn vrouw, aan haer E. vertoont, luidende aldus van woorde tot woord:

Verthonen mits desen aen diakonen en besorgers der armen aen de Caep d' Goede Hoope Bartholomeus Borms nevens sijne huijsvrouw Theuntje ... [5] ingesetenen alhier te kennen gevende hoe dat aen hun beijde bij hooger macht passagie verleent zijnde om eerstes daegs met God de voorste per de hoecker de Boode naer Mauritius eijlandt te mogen vervaeren, wel genegen zouden wesen den armen te releveren en t' ontlasten van twee onmondige kinderen van wijlen Sr. Pieter Meerhoff zaligen, naemens Piaternella en Salamon ende deselve in haer geselschap en voorsorge naer 't gemelde eijlant mede te nemen, beloovende mits desen deselve en vooreerst Piaternella Meerhoff in alle goede manieren, eene ende tucht te educeeren, met cledinghe, redinghe, levensmiddelen en wes meer tot een geciviliseerde opvoedinge mochte vereijschen te versorgen, en sulcx totter tijt en wijle dat wel communicatie van 't opperhoofd des gemelden eijlants tot houwelijcxen off anderen g'approbeerde state mochte geraeken. Gelijk oock 't selve promitteeren te sullen doen met Salamon Meerhoff denselven benevens de behoerlijcke sustentatie ende versorginghe van lichaemelijcke behoefte t' onderwijsen off laten onderwijsen en in 't een off 't ander ambacht off gedoente besig te houden, waerbij in tijt ende wijle zoude connen bestaen en sulcx tot dat de twintig jaeren sal bereijckt hebben, zonder dat van beijde de geseijde kinderen off derselver opzienderen eenige de minste recognitie off wedervergeldinghe oijt off oijt zijn begerende, Verclaerende dit haer versoeck eenelijck gefundeert te sijn op een Christelijcke sucht [6] en affectie tussen der kinderen vaeder zaliger en hun supplianten onderhouden, eenelijck ter discretie stellende dat naer expiratie van boven gestipuleerde tijden, deselve alsdann bij veranderinge van staat off woonplaets met zoodanigen dote off uijtrustinge sonder last en beswaernisse van de supplianten mochten besorgt werden als haer E.sullen oirdeelen te behooren.

't Welck gelesen en exactelijck geresumeert sijnde, wert haer versoeck (conform onse jongste resolutie daarvan genomen) op de instantie van de diaconij deser plaats nochmael gesterckt en in 't geheel toegestaen, behouwdens dat de bovenstaende geexpresseerde conditien tot 'et gemeene best van meergemelde

weeskinderen punctuelijck sullen hebben te achtervolgen en wijder d' E.Lamotius gerecommandeert op d' educatie der kinderen goede acht te slaan. [7]

Wijders alsoo Jacob Cornelissen van Colombo eenige jaeren als lijfeygen gedient heeft Thieleman Hendrickse in sijn leven vrijborger alhier en denselven *van sijn meester* [8] in sijn laeste sieckte (vermits sijn goede dienste) ten overstaen van getuijgen na sijn overlijde[n] belooft is vrij te sullen sijn, 't geen hem bij mancquement van genoegsaem bewijs tot dato is geobsteert, doch vermi[ts] door den Gouverneur en Raat denselven mede is gepromitteert vrij te sullen sijn wanneer aan de Justitie alhier enige[n] dienst conde doen met 'et aan den dac[h] brengen van gestoole en opgekochte goederen en denselven sich daarin we[1] heeft gequeten, des versoect seer instantelijck onse beloften gelieven naer te willen comen en denselven op vrije voeten te stellen om sich hier of elders waar best kan soecken te er[n]eren, Soo is dit selve mede in opmerckinge genomen en geresolveert (aengesie[n] nu den boedel van voornoemde Thieleman Hendricx wed. over [9] haeren begaene fouten van gestoole rijst en goederen te hebben opgekocht) [10] aan de Justitie is comen te vervallen, gemelden Jacob Cornelissen in 't geheel in vrijdom te stell[en] (als sulcx hebbende aangegeven) en te licentieeren elders heen te moogen trecken, werwaerts best te raade werden sal.

Ten laesten comt mede in Rhade te verschijnen den vrijborger Willem Willemse van Deventer voordragende (vermits sijn vertreck na Mauritius eijlant aanstaande is) dat noch sekere schult heeft voortlopen in de vrijboecken bij d' E.Comp. die allangh bevoorens met 'et vercoopen en leveren van alle de granen aan d' E.Compa. die op desselfs bouwlandt doenmaels in volkomen wasdom stonden, soude egualeert en vereffent sijn, gelijk denselven bij overgeleijde attestatien verder comt te vertoonen en bewaerheden en daer over nochmael (ongeacht eens betaelt sijnde) aangesproocken word en sijn vrouw over enigen tijt de novo daarop een sekere tanto penningen heeft moeten uijtschieten, des versoect denselven seer instantelijck voor sijn vertrecq na Mauritius die foute, mogelijk door achtloosheijt van de doenmaels hier gewesen boeckhouder gecommitteert, mach werden geremedieert en van verdere namaninge bevrijdt en de penningen door sijn vrouw *in* [11] sijn absentie en detentie weder uijtgekeert, gerestitueert. Soo is dit des supplts. ongelijck geconsidereert en in goede opmerckinge genomen en vervolgens daar op goet gevonden den administrateur Sr. Hendricx Crudop aan te bevelen na de saeck een weijnigh nader (vermits enige luijden alhier 't selve mede niet onbekent sijn) te inquireren en alsdan den requirant na exigentie van saken voldoeninge te geven.

Aldus gedaan en gepasseert in 't Fort d' Goede Hoop, ten dage en jare voo[rs.]

J. BAX g.v. HERENTALS.

H. CRUDOP.

DIRCQ JANSZ SMIEN[DT]

ISAACQUS JOHANNES LAMOTIUSZ.

J. CRUSE.

Ms. VAN BANCHEM, Rt. en Secrts.

Notes:

[1] In albei handskrifte kom slegs die afsluitingshakie voor. Die beginhakie is dus deur ons self na gissing ingevul.

[2] Die gekursiveerde woord is tussen die reëls bygeskryf.

[3] Op "hebben" het eens "en besorgers der arme" gevolg. Dit is egter deurgehaal en later in die volgende paragraaf ingevoeg.

[4] Die gekursiveerde woorde is tussen die reëls bygeskryf.

[5] Blanko gelaat. Volgens G. G. Kloeke was Bartholomeus Borns (die van word met 'n n gespel) getroud met Theuntje Bartholomeuz

Elders; in 1663, word sy Theunken Bartholomeus van der Linden genoem.

[6] In albei die H.K. en die K.R. staan "sucht".

[7] In die lys van vryburgers met hul vrouens en kinders wat Lamotius op 6 September 1678 aan Batavia gestuur het, kom die name van 16 vryburgers, 9 vrouens en 18 kinders voor. Onder hulle word ook Bartholomeus Borms en sy vrou genoem, maar word slegs melding van 1 kind gemaak. (Vgl. C. 413: *Ink. Br.* 1677–1678, deel III, p. 869.)

[8] Die gekursiveerde woorde is tussen die reëls bygeskryf.

[9] In albei handskrifte staan 'n hakie voor "over" wat skynbaar oorbodig is.

[10] 'n Byvorm van "opgekocht", d.i. "opgekoop".

[11] Die gekursiveerde woord is hier tussen die reëls ingevul, nadat dit na "sijn" deurgehaal is.

Publication is only permitted if the name of the repository and the reference number are mentioned.